

ASYSTENTKA STOMATOLOGICZNA

KOD ZAWODU:

325101 (Klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego)

INFORMACJA O ZAWODZIE:

Stomatolog to jeden z najstarszych zawodów medycznych, ale historia pomocników cyrulików (dawnych dentystów) i ich następców jest zapewne równie stara. Stan wiedzy medycznej w czasach kiedy nie znano metod znieczulenia powodował bowiem, że niejednokrotnie medycy zajmując się pacjentem z bólem zęba potrzebowali „silnej” pomocy. Jednak, fachowa asysta - w rozumieniu współczesnym, została zapoczątkowana dopiero w wieku XX. Najpierw przez Amerykanina dr Edmunda Kellsa, a potem na początku lat 60. przez niemieckiego profesora Fritza Schöna. Obaj propagowali zatrudnianie w gabinetach dentystycznych odpowiednio przeszkolonych pomocników lekarza. W Polsce pierwsza szkoła medyczna kształcąca dyplomowane asystentki stomatologiczne powstała w 1992 roku.

Dziś trudno jest wyobrazić sobie pracę lekarza dentysty bez pomocy wykwalifikowanej i odpowiednio przeszkolonej asysty.

OPIS ZAWODU:

Głównym zadaniem asystentki stomatologicznej jest wspomaganie w pracy lekarza w gabinecie stomatologicznym. Nie może samodzielnie przeprowadzać zabiegów, jednak jest ważnym członkiem zespołu. Odpowiada za przygotowanie miejsca pracy - dba o czystość gabinetu, narzędzi i urządzeń oraz za zabezpieczenie niezbędnego wyposażenia: narzędzi, leków, materiałów stomatologicznych. Wyjaławia, odkaża oraz konserwuje narzędzia i urządzenia używane przez lekarza.

To do jej obowiązków należy także wstępne nawiązanie kontaktu z pacjentem: ustalanie terminów wizyt, ewentualne ich odwoływanie oraz nadzorowanie realizacji harmonogramu pracy gabinetu. Fachowa asystentka pomaga w prowadzeniu dokumentacji (lista zabiegów, leków, wszelkiego rodzaju zamówienia i rozliczenia).

W trakcie przeprowadzanych zabiegów stomatologicznych asystuje lekarzowi, przygotowując pacjenta, a następnie podając dentyście niezbędne narzędzia, akcesoria, preparaty. Niejednokrotnie, obsługuje także sprzęt diagnostyczny (lusterko stomatologiczne, lampę doustną, szczypczyki). Jeśli zachodzi taka potrzeba, na prośbę lekarza, może kontrolować tętno i ciśnienie krwi leczonego pacjenta.

ZADANIA ZAWODOWE:

Realizacja zadań zawodowych asystentki stomatologicznej związana jest przede wszystkim z zabezpieczeniem prawidłowej pracy lekarza. Odpowiada zatem za przygotowywanie gabinetu i stanowiska do pracy wraz ze skompletowaniem odpowiedniego zestawu narzędzi podstawowych, przygotowywanie potrzebnych do zabiegu materiałów oraz akcesoriów.

Dla pacjentów zgłaszający się do dentysty, właśnie asystentka jest osobą pierwszego kontaktu, reprezentującą gabinet. To ona ustala terminy wizyt profilaktycznych i zabiegów oraz wypełnia podstawowe dokumenty medyczne, jak karta leczenia. Osoby zapisane na zabieg przygotowuje do niego fizycznie i psychicznie.

Podczas zabiegu podaje narzędzia i leki, nie wchodzące w skład podstawowych zestawów lub wyposażenia stolika lekarskiego. Pomaga lekarzowi poprzez obsługę sprzętu diagnostycznego (lusterko stomatologiczne, szczypczyki, zgłębniki, lampa doustna). Odpowiada za przestrzeganie i stosowanie zasad aseptyki i antyseptyki poprzez zgodne z procedurami wyjaławianie, odkażanie i konserwacje narzędzi i urządzeń.

Prowadzi dokumentację medyczną w części nie związanej z bezpośrednią ingerencją stomatologa, ewidencję pacjentów, sprawozdania, książkę inwentarzową oraz książkę zużycia materiałów i wyrobów medycznych.

nych.

Wspiera dentystę w działaniach związanych z profilaktyką stomatologiczną, prowadzi naukę mycia zębów i utrzymywania higieny jamy ustnej oraz masażu dziąseł.

ŚRODOWISKO PRACY:

Miejszem pracy asystentki stomatologicznej jest gabinet lub przychodnia (w tym przyszpitalna) - pomieszczenia zamknięte, nie narażone na czynniki zagrażające, dobrze doświetlone, praca odbywa się przy świetle dziennym lub sztucznym. Przez większość dnia pracy asystentka wykonuje swoje zadania stojąc lub poruszając się po gabinecie, stąd mimo stosunkowo lekkiego obciążenia fizycznego, zawód ten znacznie obciąża kręgosłup i nogi.

Podstawowe rodzaje zadań wykonywane są w kontakcie indywidualnym lub w zespole, z pacjentem chorym, często doświadczającym bólu. Dlatego ważne jest, aby asystentka była osobą komunikatywną, empatyczną, otwartą na innych i pomocną. Jej zadaniem jest uspokojenie pacjenta, sprawienie by był bardziej zrelaksowany i aby denerwował się jak najmniej, a także przygotowanie go psychicznie do zabiegu. Ponadto, w trakcie pracy musi być skoncentrowana na działaniach lekarza - szybko i adekwatnie reagować na jego polecenia.

Obowiązuje stały czas pracy, zwykle w wymiarze 8 godzin, jednakże w niektórych podmiotach leczniczych praca ma charakter zmianowy.

Zmiany zachodzące w stomatologii, nowe narzędzia i materiały wymagają nieustannego aktualizowania wiedzy, śledzenia nowinek, udziału w kursach podnoszących kwalifikacje.

WYMAGANIA PSYCHOFIZYCZNE:

Praca w omawianym zawodzie wiąże się przede wszystkim z predyspozycjami i umiejętnościami społecznymi: umiejętnością współdziałania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych z osobami w różnym wieku, w tym z zaburzeniami zdrowotnymi, gotowością do niesienia pomocy, szacunkiem i otwartością na innych oraz na ich potrzeby.

Osobę pracującą z pacjentami powinna cechować cierpliwość, konsekwencja i wytrwałość w działaniu. Szczególne znaczenie w tej pracy ma także zrównoważenie emocjonalne i umiejętność wczuwania się w trudną sytuację osób, które z różnych powodów potrzebują specjalistycznej pomocy stomatologicznej. Bezpośredni kontakt z ludźmi narażonymi na ból sprawia, że praca ta wymaga odporności psychicznej oraz umiejętności radzenia sobie ze stresem i napięciem.

W zakresie odpowiedzialności za przygotowanie pracy gabinetu niezbędna jest dobra organizacja pracy, dokładność, skrupulatność i sumienność w wykonywaniu powierzonych obowiązków. Wskazana jest także znaczna samodzielność w podejmowaniu zadań oraz planowaniu pracy.

Kandydaci do tego zawodu powinni charakteryzować się sprawnością fizyczną, gdyż znaczna część zadań wykonywana jest w pozycji stojącej lub w pozycjach нефизjologicznych (w pochyleniu, skręcie, itd.). Ważne są sprawne manualnie ręce, dobry wzrok i słuch. Współpraca z lekarzem podczas zabiegów wymaga zdolności koncentracji i podzielności uwagi, spostrzegawczości i szybkości reagowania.

Wśród przeciwwskazań do tego zawodu warto wymienić choroby skóry, alergie, nosicielstwo chorób zakaźnych.

WARUNKI PODJĘCIA PRACY:

Wykonywanie zawodu asystentki stomatologicznej nie jest uzależnione od posiadania formalnego uprawnienia (jak np. prawo wykonywania zawodu) jednak biorąc pod uwagę złożoność wykonywanej pracy, a także odpowiedzialność za zdrowie pacjenta, kandydat do tego zawodu powinien zdobyć właściwe wykształcenie – ukończyć roczną szkołę policealną oraz zdać zewnętrzny egzamin kwalifikacyjny (kwalifikacja Z15 *Asystowanie lekarzowi dentyście i utrzymanie gabinetu w gotowości do pracy*) lub odbyć odpowiednie przyuczenie w gabinecie lekarskim, a następnie zdać egzamin kwalifikacyjny.

W trakcie pracy asystentki stomatologicznej powinny dbać o podnoszenie kwalifikacji - uczestniczyć w kursach i szkoleniach, a także prowadzić samokształcenie, pogłębiając wiedzę oraz zdobywając informacje odnośnie nowych metod leczenia, a także wymagań formalno – prawnych związanych z prowadzeniem gabinetu lekarskiego.

MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA:

Miejszem pracy asystentki stomatologicznej jest gabinet lekarza dentysty zarówno prywatny jak i znajdujący się w przychodniach, klinikach czy szpitalach.

Opracowano: lipiec 2018